

ЗВІТ
за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі Староушицького відділення
Китайгородського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з
інвалідністю

19 жовтня 2023

смт. Стара Ушиця

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника:

Миханьська Оксана Олександрівна – заступник директора – завідувача Староушицьким відділенням Китайгородського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Миханьська Оксана Олександрівна – заступник директора – завідувача Староушицьким відділенням Китайгородського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Керівник закладу: Базюк Наталія Леонідівна, директор Китайгородського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Староушицьке відділення Китайгородського будинку-інтернату для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Українська, 2А, смт. Стара Ушиця, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна.

Сфера управління: Департамент соціального захисту населення Хмельницької обласної державної адміністрації.

Балансоутримувач/власник: Хмельницька обласна рада.

Директор: Базюк Наталія Леонідівна.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту не ініційовано. Статутом закладу не передбачено.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування

МТП розміщено в 2-поверховій будівлі будинку-інтернату.

Заклад розташований у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 10 хв пішої ходи до Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги, 5-7 хв до аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Приміщення місця тимчасового проживання розділені на місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

Будівля місць тимчасового проживання розміщує внутрішньо переміщених осіб, які є підопічними профільного закладу, що використовується за своїм функціональним призначенням (надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів). Більшість ВПО прибули з Комунальної установи Запорізький геріатричний пансіонат Запорізької обласної ради.

Заклад розраховано на 80 місць, на момент візиту у закладі мешкає 80 ВПО: 24 чоловіків, 56 жінок.

Серед ВПО 68 осіб літнього/пенсійного віку. 28 осіб з інвалідністю, 56 маломобільних осіб.

Облік мешканців МТП ведеться, але не відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Функціонування закладу забезпечує 39 працівників МТП.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються. Натомість у ВПО автоматично відраховується 75% пенсії на утримання в закладі.

Закладу видатки на комунальні послуги компенсує Хмельницька обласна рада за рахунок бюджету.

В МТП укладенні договори, включаючи Правила проживання.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення, ліфт.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявне власне опалення від електричної котельні.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – генератор загальною потужністю 65 кВт.

В місці тимчасового проживання наявна функціонуюча система управління відходами. Сміттєві баки доступні в радіусі 50 метрів від житлової зони.

Харчування

Місце тимчасового проживання облаштоване 2-ма загальнодоступними холодильниками для зберігання особистих продуктів мешканців, а також загальнодоступними мікрохвильовою піччю та електрочайником.

Місце тимчасового проживання не облаштоване місцями для особистого приготування та прийому їжі. Також у мешканців відсутні відповідні прилади та інвентар.

Персонал закладу готує їжу мешканцям централізовано та щоденно забезпечує їх 5-разовим харчуванням.

Для цього заклад облаштовано окремими кухонними приміщеннями – харчоблоком для приготування та зберігання продуктів та їдальнею для прийому їжі. Приміщення обладнані відповідним майном та обладнанням.

Санітарія та гігієна

Місце тимчасового проживання облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в місцях тимчасового проживання (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб). Система санітарно-гігієнічних приміщень змішана: блокова, де на 2 кімнати наявний один душ і один туалет, та загальна, де душові кімнати і туалети загальнодоступні. Також наявна ванна кімната.

В МТП наявні: 4 ванни, 6 душових кабінок, рукомийники, бойлери, 10 вбиралень по 1 санвузлу кожна. Відповідно, один душ/одна ванна та один туалет на 8 осіб. Санітарно-гігієнічні кімнати розподілені за ознакою статті та мають засувки/замки.

У закладі всі санітарно-гігієнічні приміщення обладнані для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

На момент моніторингу в МТП працює 2 промислові та 6 побутових пральних машини. В наявності 2 промислових сушки та визначено місце для сушки речей, що відповідає мінімальним вимогам (наявність 2-х пральних та 1 сушильної машини на 20 осіб).

Температура в приміщеннях місць тимчасового проживання підтримується відповідно до сезону (але в межах 18-25°C).

В МТП прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявний план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

Місце тимчасового проживання облаштоване найпростішим укриттям у вигляді цокольного приміщення.

Укриття очікує затвердження Акту обстеження ДСНС. Місткість 120 осіб, що відповідає кількості ліжко-місць у місці тимчасового проживання з урахуванням працівників.

Умови перебування, оснащення: наявні вогнегасник, стаціонарний с/вузол, запаси води, ліки, стільці, столи, ліжка, запасний вихід, примусова вентиляція, підведена проточна вода.

В укритті відсутній пандус. Укриття не доступне для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, підйомник та інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Місце тимчасового проживання облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

У місці тимчасового проживання облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Натомість відсутній пандус в укритті.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані, в 21 окремому приміщенні (кімнатах). ВПО проживають в 21 кімнаті розміром 12-30 м кв. в кількості 2-6 осіб. Таким чином, площа, виділена на одне ліжко-місце, становить від 5 до 6 м кв.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах.

Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами (одинаки) розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах.

Не допускається розміщення в одній кімнаті осіб різної статі. Простір в кімнатах може бути відокремлений шляхом встановлення легких конструкцій (індивідуальних ширм, перегородок).

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнаний замками/засувками на вхідних дверях.

В окремих приміщеннях облаштовано не більше чотирьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам до профільного закладу.

Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей та становить в окремих кімнатах менше 6 кв. м, що відповідає вимогам до профільного закладу.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матрац, подушки, ковдри, 3 комплекти індивідуальної постільної білизни тощо).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, стіл, стілець/табурет тощо).

Дозвілля

В МТП облаштовані місця для дозвілля, з урахуванням потреб мешканців місця тимчасового проживання, включаючи місце для проведення зборів, організації дозвілля, надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу визначені кілька приміщень, які використовуються за відповідним функціональним призначенням відповідно до графіка, встановленого керівником МТП: два холи з телевізором і диванами та медкабінет.

Також наявна власна огорожена територія з благоустроєм.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні місця тимчасового проживання для всебічного інформування мешканців встановлено інформаційний стенд з актуальною для мешканців інформацією щодо їхніх прав, можливостей, аварійних і надзвичайних ситуацій тощо.

В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Мешканцям закладу надаються послуги, в тому числі міжнародними організаціями, зокрема:

Адміністрація закладу: проживання, догляд, медичні і соціальні послуги, харчування, повне державне забезпечення;

Орган місцевого самоврядування: дозвілля мешканців (організація концертів, свят тощо), одяг, гуманітарна допомога;

Хмельницька ОВА: продукти харчування;

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН): транспортні послуги;

Міжнародна організація з міграції МОМ: побутова техніка, памперси;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ» Української Греко-Католицької Церкви: оформлення фінансової допомоги;

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України: ліки;

Благодійна організація «Благодійний фонд «Право на захист»: правова допомога;

Швейцарсько-український гуманітарний фонд MEDAIR: памперси, засоби особистої гігієни;

Міжнародний благодійний фонд «Руки друзів»: засоби особистої гігієни, побутова техніка.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, але не отримують допомогу на проживання, відповідно до прийнятої Постанови КМУ №709 від 11 липня 2023 року.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Мешканці МТП не потребують освітніх послуг.

Працевлаштування

У мешканців МТП відсутня потреба у працевлаштуванні. Натомість 1 людина працевлаштована.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 15 особами.

Мешканцям МТП було проведено інформаційно-просвітницький захід. Під час спілкування було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи Консультаційного центру в м. Хмельницькому та порядку звернення до Уповноваженого з прав людини. Також з просвітницькою метою в місці загального доступу було розміщено відповідні інформаційні матеріали.

Під час особистого спілкування з мешканцями з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Також мешканці не піднімали питань/проблем щодо умов проживання в закладі. Мешканці висловлювали задоволення щодо умов перебування в закладі та роботою персоналу закладу і ставленням до них.

Натомість мешканцями було порушено наступні питання:

Повернення до попереднього місця проживання, отримання безкоштовних ліків, отримання матеріальної допомоги на купівлю ліків, компенсацію витрат на проведення оперативного втручання, подання заявки та отримання компенсації за пошкоджене/знищене майно, припинення виплат допомоги на проживання, порядок звернення громадян та інше.

Загальні потреби МТП:

Потреби, які озвучені представником адміністрації: відсутні

Потреби, які озвучені мешканцями МТП:

- отримання ширшого спектру безкоштовних ліків;
- отримання адміністративних послуг за місцем проживання.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Враховуючи те, що цей заклад відноситься до категорії стаціонарних інтернатних установ, внесення його до переліку МТП не є доцільним. Разом з тим, за результатами візиту, надаємо такі рекомендації:

- забезпечити можливими медикаментами та роз'яснити (поінформувати) право на безкоштовні ліки та медичну допомогу (безперешкодний доступ до медичного обслуговування) для ВПО (у т.ч. в межах програми «Доступні ліки»);

- забезпечити безбар'єрний доступ та користування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення укріттям;

- органу місцевого самоврядування Староушицькій селищній раді опрацювати питання щодо забезпечення мешканців МТП консультацією та забезпечити право ВПО в поданні інформаційних повідомлень/заяв щодо пошкодження/знищення майна ЦНАП громади, відповідно до ч.2 п.2 ст. 4. Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» у паперовій формі.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ